

እከይን (Wickdness) ቀይዲ ኣብ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ

ሕሰብ ኣስተውዕል ተማራመር ተባራብር

እከይ ተግባር ማፍያዊ ደስቡጣ ስርዓት ኢሳያስን ውሑዳት ዑሱባቱን፣ ነዚ ምንቕ ክብል ዘይካኣለ ኣብ ደምበ ፍትሒ ዝዋሳእ ብጡርኑፍ ይኹን ብውልቁ ምስ ግዜን ኩነታትን ክጓዓዝ ዘይምኽኣሉ ንምግንዛብ ብ-ጠቕሲ ሊቅ ሞንተስኩው (Montesquieu) ክንጅምሮ።

ሞንተስኩው ይብል፣ “ ኣብ ሞንጎ ተፍጥሮ/ባህሪ ናይ ሓደ ስርዓት እቲ ናቱ መትክል/እምነት ከምዚ ዝበለ ዓይነት ፍልልይ ይርከቦ። ናቱ ተፍጥሮ ወይ ባህሪ ግብሪታቱዩ ምስክር ዝኾኖ፣ እቲ ናቱ ተፈጥራዊ ባህሪ፣ እከይዊ ይኹን ተንኮላዊ ከምኡ ሕያዋይ ናህሩህ ፍትሓዊን ሰብኣዊ መሰላት ዝሕሉ፣ ክገብሮ ይኸእል”።

እቲ ሓደ ናቱ ቅርጺ ወይ መዛርዕ ክኸወን ከሎ፣ እቲ ሓደ ክኣ ብርቱዕ ድልዩት ወይ ህርፋን ከዋስኦ ወይ ናይ ጉዕዝኡ መርሃ ጎደና ዘስዕብ እዩ ዝኸወን ይብል ሞንተስኩው።

እዚ እከይን ጨካንን ተግባራት ስርዓት ኢሳያስ ብተፈጥሮኡ ከምኡ ምዃኑ ኣብ እዋን ገድሊ ከሎ ዝገብሮ ዝነበረ ረቂቕ መስርሕ ኣምስሎን ንኣንቅልኡን ዕላማኡን ንምብጻሕን ንምህናጽን ዘዋደዶ መስርሕ ፖለቲካኡ፣ ብ-እዋኑ ንክንርድኡን ክንፈልጦን ብዘይ-ምኽኣልና ከም ነፋሒቶ ቆርብቱ እናላዋወጠ፣ ባህርያቱ ምስ ግዜን ኩነታትን እና አዋሃሃደ መጺኡ። ኣብ ውሽጢ ንናጽነትን ሓርነትን ኢሉ ዝቃለስ ሰሎኽታት ብምጥቃም ን-ባህግን ድልዩት ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ናይ ብሕታዊ ሕልሙ ንምውዓል፣ ብደሙን ዓጽሙን ከፊሉ፣ ብድምጺ ህዝቢ ዘራጋገጸ ናጽነት ሃገር፣ ክኸድዕ ነቶም ኤርትራዊ እምነቶም ኣጽኒዶም ተቃሊሶም ስልጣን ንህዝቢ ነስረክቦ ዝበሉ ኣብ ማሓዩሩ ክዳጉኖም ኪኢሉ።

ህዝቢ ኤርትራ ፋሕ ጭንግራሕ ክብልን፣ እቶም ንሃገር ክሃንጹን ክስርከቡን ዘሎዎም መንእሰያት፣ ብ-ኣምስሎ ሃገራዊ ኣጎልጉሎት ናቱ ዓስከርን ባሮትን ብምግባር፣ ገለን ካብዚ ጨካኒ ስርዓት ሃዲሙ ፎቕዶ ሳህራን ባሕሪ መዲተራንያ ክመውት ከሎ፣ ኣብ ልብያ ክኣ ንኹሎም ሰደኛታት ብዙሓት ኤርትራውያን ዝሓወሰ፣ ዝወርዶም ግፍዒን ሞትንን ገዲፍካ፣ ካብ ኣፈ-ሞት ዝወጸ ክኣ ፈቕዶ ክፍለ ዓለም ዑቕባ ክሓትትን ኣብዘይ ሃገሩ ከም ሰደተኛ ኮይኑ ክነብር ተፈረዲሉ ኣሳቓይ ዝኾነ ሂወተ-ናብራ እዩ ዝነብር ዘሎ።

እቶም መዋጽእ ዘይረኽቡ ዜጋታትና ክኣ፣ ዓስከራት ኢሳያስን ሰዓብቱን ኮይኖም ኣብ ዘይደለይዎን ክኣትውዎን ዘይነበሮም ውግእ ሓድሕድ ጎረቤት ሃገር ኢትዮጵያ፣ ተጠቢሶም፣ ብእዚ እዚ ደስቡያ ስርዓት፣ ወዲሰብ ክገብሮ ዘይሕሰብ ምጽናት ዓሌትን ዓመጽ ኣብ ደቂ ኣንስትዮን ምብራስን ምምንዛዕ ንብረት፣ ከም ሆስፒታል ቤት ትምህርታት ዩንቨርሲታት ፋብሪካታት፣ምዕናው ግህሰታት ቤተ-ክርስቲያናትን መስጊዳትን ኣረመናዊ ተግባራትን ግፍዕታትን ኣብ ርእሲ ህዝቢ ትግራይን መሬቱ ጢራቱን ክፍጸም ከሎ ኮነ ኢልካ ጸልኢ ኣብ ሞንጎ ህዝብታት ኤርትራን ትግራይን ክህሉ ንምባል ዘይገበሮ ጸዕሪ የለን።

ህዝብና ኣጽኒቱስ ናብ ጎሬቤት ሃገር ክኣ ምጽናት ክገብር ክትርኢ ከሎኻ ካብ ምኽኡናን ንላዕሊ ክውሰድ ዘለዎ ስጉምትታት ክትወስድ እዩ ዝግባእ ነይሩ፣ሳላ ድኸመትን ፋሕ ዝበለ ኣጋባብ ውዳብን ግን ዘይህላውነትካን ስንፍናን ዘመልከት ባህርን ተግባር እዩ ክንብል ንደፍር።

እቲ ክግበርን ቁሩቡን ክኾኖ ዝነበሮ፡ ጡርኑፍ ሓይሊ ኮንካ ድምጺ ውጽዓን ግህሰተ ሰባአዊ መስላት እዞም ክልተ ህዝብታት ክትከውንን፡ ሓይልታትካ ብምዝማድ/ብምልፋን ነዊሕ ዝጠመተን ረብሐት ክልቲአም ህዝብታት ዝሕሉ፡ ስትራተጂካዊ ውዕል ብምኽታም፤ ሓንሳብን ንሓዋሩ ማፍያዊ ደስቡጣ ስርዓተ ኢሳያስ ምጥፋእን፤ ፍትሓውን ደምክርስያዊ ስርዓትን፤ መስል ደቅሰባት ዝሕለወሉ ኣብ ኢትዮጵያ፡ እቲ ዘድሊ ሓዛት ምግባር፤ ኣብ ዘባና ሰላም፤ ሲኒት፤ ምትሕልላይን ምድግጋፍን፤ ምክብባርን ካብ ኩሉ ዝላዓለ ክኣ ናጽነት ህዝብታት ዝህለወሉን ዝሰፍነሉን ህሞት ክህሉ ዋና ተዋሳይ ኣብ ክንዲ ምዃን ተፋናጨልካ ኣብ ነንሕድህድካ ምትህልላኽ ዘይምትእምማንን ኣብ ኑቡር ቕርሕንቲ ተጻሚድካ ከምዘየለኽ ዝኾነ ትርኢትን መልክዕን ወኒንካ፤ ምውሳኔካ ዳርጋ ዜሮ ክብሃል ይካኣል ፤ ካብዚ የድሕነና ዘብል ህሞት እዩ።

እቲ ዘገርም እዞም ንፍትሒ ንቃለስ እንብል ኤርትራውያን፡ ኣብ ክንዲ ንፍትሒ ዝተኸልኦን ምውጋን ምስ ውጽዕ ህዝቢ ኮንካ ግብራዊ ስርሓት እትሰርሕ፡ ኣብ ክልተ ተመቂልካ ገለን ምስ ህውሓት(ወያነ) ትግራይ ኮይና ነዚ ደስቡጣ ስርዓት ኣስመራ ካብ ስሩ ክንምሕዎ ኣሎና ፣ ግዚኡ ህጂ እዩ ዝብሉን እቲ ካልኣይ ክፍል ድማ ባዕልና እንተ ዘይኮይኑ ምስ ባዕዳዊ ኮንካ ንስርዓት ምልጋስ፤ ባዕልኻ ንዳግማይ መግዛእቲ ምዕዳምን፤ ልእላውነት ሃገርካ ክጣሓስ ምጽዋዕ ዝብሉ እዩ። ስለዚ ኤርታዊ ሽግር ብኤርትራዊ ፍታሕ እዩ ክኸውን ዘለዎ ክባሃላ፡ (rhetorical) ጣቋ ዘረባ ተጻሚዶም ህዝብና ጃላ ኮይኑ ይተርፍ እቲ ደስቡጣ ስርዓት ኢሳያስን ምስ ዉሑዳት ዑሱባቱ ክኣ ካብታ ባዕሎም ዝፋሓርዎ ጉድጓድ ከምልጡን መዋጽእ ንምርካብ ህርድግ ካብ ምባል ኣየዕርፉን።

እዚ ናይ ደምበ ፍትሒ ስራሕ፤ ባዕልኻ ማሕለኻ ወይ ቀይዲ ፈጠርካ፡ ኣብ መወዳእታ ዘይብሉ ክትዕን ምትህልላኽን ስጋብ ኣብ ጸርፊታት ምብጻሕስ ብሓቂ ፖለቲካ ድዩ ? ከም ዝርዳኣና ፖለቲካ መፍትሒ ንጸገማትን ሽግራትን ፡ ጠቕሚ ህዝብኻ ብምርዳእ ምላሽ ምሃብ፡ ፍትሒ ክነግስን ግዝኣተ-ሕጊ ከይጥሓስን፤ ዲሞክራሲ ክጠጥሕ ዝግበር ቃልሲ'ዶ ኣይኮነንን !!! ንፍትሒ ዝተነፍጎም ደገፍ ምሃብን ኣብ ጎኖም ጠጠው ምባልን-ዶ ኣይኮነን ?

ፖለቲካ፡ ረብሐ ምስ ረብሐ ህዝብኻ ብምውህሃድ ቀዳምነት ምስራዕ-ዶ ኣይኮነን ?። ከምዚ ናዓና ዝርዳኣና እዚ ኣብ ደምበ ፍትሒ ዝካየድ ክትዓትን፤ መፋላለይ ባይታ ንምፍጣር ዝግበር መሰረት ዘይብሉ ወጠጥ፤ ዘየድልን ዘይግባእን መገዱ ዝስሓተ ህውተታ ጥራይ ዘይኮነስ፤ ነቲ ኣብ ሃገርና ን-ሳላሳ ዓመት ረገጹ ሒዝዎ ዘሎ ማፍያ ደስቡጣ ስርዓት ኢሳያስ ከይተረዳኣና ወይ ከይፈለጥና መሳርሕቱ ኮይና፡ ንሱ ቦቲ ዝደልዮ ኣጋባብ ክኸይድ ዕድል እንህቦ ዘሎና እዩ ኾይኑ ዝርዳኣና። እሱ እንተዘይከውን ብፍላይ ኣብዚ እዋንዚ ኩሉና ሰሚርና ንዕኡ ካብ ስሩ ሚሕኻ ናይ ምልጋስ ክንቃለስ'ዩ ነይሩና ክንብል ንደፍር።

ኩላትና እንሳማማሎ እንኸእል ስትራተጂ ሃሉይና ን-ዓለም ከነፍልጥ፤ ሞራላዊን ንዋታውን ሓዛት ክንረክብ ብፍላይ ክኣ ኣብ ጎራብብትና ዘለዉ ፍትሓውያን ተቃለስትን መንግስታትን ኣብ ረብሐታት ህዝብታትን ሃገራትን ዝተሞርኮስ ስትራተጂካዊ ስምምዓት ክንገብረሉ እንኸእል ንህዝቢ ክውክል ዝኸእል ሓይሊ ወይ ሽማግሌ ክህልወና ምስ ተገቢኡ። ስምምዕን ዉዑላትን ዓለምለኻዊ መስርሐ ፖለቲካ ምዃኑ ኩሉ ዝርድኦ ክነሱ ስለምንታይ ንዓና ዘይበርሀን ዘይተረደኣን ስንጭራዊ ኣርእስቲ ኮይኑ ዝርኣየናን ዘይርዳኣናን ዘሎ።

ውዑላት ክትገብር ሓያልን ደራኽን ክትከውን ምእንቲ ጡርኑፍን ተአማኒን ክትከውን ክትበቐዕ ኣሎካ።

ኣብዚ ሳላሳ ዓመት ሓርነታዊ ቃልሲ፤ ኣብ ክንዲ ምጥርናፍን ሓቢርካ ምስራሕን፤ ምርሕሓቕን ምፍንጫልንዩ ተካናዊኑ። ውጺኢቱ ሓንሳብ ምስ ተፋላለኻ ወይ ተፋናጨልካ፤ ሓቢርካ ክትነብርን ልፍንታዊ ወይ ወፍራዊ ስርሓት ከተካይድ ዘይምኽኣል፤ ንገዛእ ርእሱ ፖለቲካዊ ብቕዓትካ ኡኹሉን ሉዑሉን ነይሩ እንተዝኸውን፤ ንግርጭት ምምሕዳሩን ንመፍቲሒ ዝኸውን ባይታ ክትፈጥር ዘይምኽኣል ሳዕቤኑ እዚ ዘለናዮ ኩነታት ምስክሩ እዩ። እቲ ዝገደደ ገምጋምን ን-ሰውነትካ ርእሰ-መርመራ ክትገብር ዘይምኽኣል፡ ጌጋ ብጌጋ ክትእርሞ ምፍታን ኮይኑ ይርኣየና።

ፍልጠትን ፖለቲካዊ ንቕሓትን ተውህቦ ወይ ስቕ ኢሉ ዝመጽእ ወይ ዝዓልበካ ዘይኮነስ ምንባብን ምምርማርን፤ ዕለት ምስ ዕለት መጽናዕታት ምክያድንዩ ዝሓትት።

ንሕና ግን ካብ ተሞክሮና ዘይንምሃር፣ ኣብ ክንዲ መፍትሒ ዝኸዉን መገድታት ምጽራግን መኣዲ ዘተ ከፊትካ እንካን ሃባን ተባሂልካ ህዝቢ ማእከል ዝተገብረ ውሳኔታት ምውሳኔ ነታ ንእሽቶ ጉጅለና ልዕሊ ህዝብናን ሃገርናን ኢና ሰሪቦና፣ ኣብ ዘይውጻእን ፍታሕ ዘይህብ ዘተ፣ ክትዕ ብምሽማም፣ ናብ ሓድነት ንምምጻእ ወርቃዊ ግዜን እዋን ንበልዕን ነሕልፍን።

ዘገርም እቲ እንእከበሉ ወይ ተወዲብና እንሞሳኡ፣ ንልእላውነት ሃገርን ሓድነት ህዝብን ምባልና፣ ብሓቂ ንሕልናና ዘውቅሰ'ዉን እዩ ።

ሉዑል ፖለቲካ ምውናን ማለት፣ ቅድሚ ኹሉ ህዝቢን ሃገርን ምስራቕ ማለት እዩ። ነዚ ንምትግባርን ዘድልዩ ፍታሕ ንምትርጓምን ክኣ ለይቲ ምስ መዓልቲ ክጽግር ይግባእ። ቁርቁስ ስልጣን ድሕሪ ህላውነት ሃገርን ድሕነት ህዝቢ፣ ምርግጋጽ ኮይኑ፣ ኣብ ፍትሓዊ ዝኾነ ግዝአተ-ሕጊ (ቅዋማዊ ስርዓት) ሃልዩ። ዲሞክራሲያዊ ውድድር ዝግበረሉ ባይታ ምስ ተዳለወ ክግበር ዘለዎ ክነሱ፣ ኣብ ህልኽን ዘይውዳእ ፈላለይ ክትዓት ብምጽማድ፣ እቲ ጉቡኡን ድልዩት ህዝብኻ፣ ዘይተማልእ ከም ዘለኻ ዝተረዳካ ኮይኑ ኣይስማዓናን።

ሕጂ'ዉን ግዜ ከይተበልዐ ናይ ሓባር ስርሓት ተሰኒዱ፣ ኩሉ ደምበ ፍትሒ ዝሞሳኡን ሃገራዊን ዲሞክራሲያዊን ጽላል ክህሉ ዝግባት ነገር የለን። ድልዩትን ተበግሶን እንተ ሃልዩ፣ ብርቱብ ሃገራዊ ሲሚዒት ምስ እትውንን፣ ፍትወት ሃገርን ፣ ሓልዮትን ሓድነት ህዝብን ሃሉይና ሓድነታዊ ስራሕ ከነማልእ ንኸእል ኢና ጥራይ ዘይኮነስ ግዴታ እዉን ኣለዎና ። ብዝያዳ ክንሓስበሉን ከነስተብህለሉን ዘለዎና ኣብ ክንዲ ኩላትና ተንተንቲ ፖለቲካን፣ ነናትና መልስን ፍትሕ ክንህብ ምፍታን እቲ ቀንዲ ኣርእስቲ፣ ንሕናን ጉዳይናን ዝኸዉን፣ ጉዳይ ኢትዮጵያ ቀዳምነት ብምሃብ ኣብ እዚ ዘይብሃል ክትዓትን ኩብለልን ተሸኽልና ንርከብ። መስርሕ ቃልሲ መራኽቢ ቡዙሃን ከም ፈይዝ-ቡክ፣ ቲወተር፣ ኣይንስታግራም፣ ዩቲዩ... ወዘተ ኮይኑ፣ እዚ ግን ካብ ዘረባ ንላዕሊ ፍታሕ ኣይህብን ዝብል እምነት ኣለዎና። እቲ ቀንዲ ግብራዊ ስርሓትን ኣብ ባይታ ዝቃለሉ ሃሰስ ምባልን ነዕኡም ንምሕያል፣ ኩሉ ዓቕምታትና ናብኡንምውዓል'ዩ ክኸዉን ዝግባእ።

ኣብ ጎራቤታት ሃገራት ከም ኢትዮጵያን ሱዳንን ከም መንጠሪ ባይታ ክትጥቀሙሉ ዝተፈተኑ መደበ ስርሓት ምንቅስቃሳት ቡዙሓትን ዘይተዓወቱን ምዃናም ኩላትና እንፈልጦ ጉዳይ እዩ። ኣብ ዝርዝራቱ ኣቲኻ ምትንታን ዘይኮነ ርእሰ-ነገርና፣ እቲ ጥፍኣትን ጸገምን ነዘን ጎራባብቲ ሃገራት ብምልኡ ናብኣን ምጽጋዕ ዘይቁኑዕን ዘይግባኣን ጥራይ ዘይኮነስ፣ ካብ ጉድለታትካን ዘይብቐኑ-ነትካን ምህዳም ኮይኑ ይስምዓና። ብሕጽር ዝበለ ፖለቲካዊ ብቕዓት ዘይወነናን፣ ብሓባር እንዛረበሉ ባይታ ዘይምፍጣርና ወፍራዊ ስርሓት እነካይደሉ ናይ ሃገርን ህዝብን ጉዳይ ማእከል ብምግባር ክንሓብር ዘይምኻኣልና ዘስዓቦ ውጺኢት ምዃኑ ዝስሓት ኣይመስለናን።

ሕጂ'ዉን እዚ ተሞክሮ መምህር ኮይኑና ዘጓነፉና ሽግራትን በቢ-ዓይነቶም ጸገማት ንጎድኒ ገዲፍና፣ እቲ ቀንድን ዘድሊን ወንጌቲ ቃልስና ንምዃን፣ ኣርእስቲ ንሕናን ጉዳይናን ክኸዉን ኣለዎ ንብል። ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ብተለቪጂን ኣሰና ኣቢሉ ዝተዘርገሐ ጋዜጣዊ መግለጺ፡ ብዕለት 8 ሕዳር 2021 ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ዝስመ ኣብ ባይታ ማለት ኢትዮጵያ ክሊ ትግራይ ኮይኖም ፤ ድሕሪ ናይ ነዊሕ ጸዕርን ሰፊሕ ጸዕቕን ዘተ ምክያድ፣ ንኹሉ ዝነበርም በቢዓይነቱ ምንቅስቃሳት ሓዲጎም፡ ሓቢርካ ሓድነት ብምፍጣርን ምርግጋጽን፣ ሃገራዊ ሰነድን መትክልን ፖሊስን ሓንጺጺም ዘጣጥሑ ኮይኖም፣ ነዚ ደስቡጣ ስርዓተ ኢሳያስ ውሑዳት ዑሱባቱ ካብ ስሩ ሚሒኻ ንምእላይ ተበጊሶም ከም ዘለዉ ኣበሲሮሙና ኣለዉ።

ካብቲ ዝሓለፈ መስርሕ ሓድነት ፍሉይ ዝገብሮ ንታሪኽ ገድልታትናን ዝሓለፈ ስርርዕ ደምበ ፍትሒ ንጎኒ ገዲፍካ፣ ቀዳምነት ሃገርን ህዝብን ብምስራቕ ብ-ሽም ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ንኹሉ ደምበ ፍትሒ ዝዕድምን ሓቢርካ ብሓይ ምቕላስ፡ ን-ስራዓተ ኢሳያስ ኣልጊሰካ፡ እቲ ዘዲሊ ዲሞክራሲያዊ ምስግጋር ክግበርን፣ ውሕስነት ሃገርን ህዝብን ንምዃን ምብቃዕን፣ ካብኣም ነቐሉ ነቲ ብሓይሊ ኣብ መዓሰከር ኢሳያስ ተጸሚዱ ዘሎ ሰራዊት፣ ንሃገር ዘገልግል ንሓድነት ህዝቢ ዝሕሉ ንቕዋም ዝምእዘዝ ንምግባሩ፣ ዘድሊ ፖለቲካዊን ማሕበራዊ ስልቲን ስትራተጂን ብምህንዳስ ዓቢ ጸዕሪ ከካይድ ዝጽውዕ ዘሎ ሃገራዊን ሃላፍነታዊን ንምዃኑ ክበቕዕ ውዕል ሕድር ዘይብሃሎ ጉዳይን ስራሕን ክኸዉን ኣለዎ ንብል።

ካብዚ ዝነቐለ ነቲ ኣቕሪቦም ዘለዉ ሃገራዊ ሰነድን፣ መትከልን ዕላማን፣ ፕሮግራምን ፖሊሲን ከምኡ ኣርማን ከይተረፈ ንኹሉ ከሳትፍ ዝኸእልን ዓዳምን ኣብ ርእሲ ምዃኑ፡ ምስ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይን ውጹዓት ህዝቢ ኢትዮጵያ ተሳታፊ ተሳፊኑን ነዞም ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ጸገም ኮይኖም ዘለዉ ውልቀ መላኺ ኢሳያስን መላፍንቱ ኣብይ ኣሕመድ ጸላእቲ ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ጸገም ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ንምውጋድ ሓቢርካ ናይ ምስራሕ ብ-ውዕልን ስትራተጂካዊ ረብሓ ህዝብታትን ሃገራትን ዝሰረተ ክኸዉን ዝዓለመ ኮይኑ እዩ ዝርእየና።ው-ላት ምግባር ኣባና ዝተጀመረ ከምዘይምዃኑ እንፈልጦ ጉዳይ እዩ። ስለዚ ምንቃሉ ኣብ ክሊ ትግራይ ምዃኑ ምንም ጉድኣት ኣየሰዕብን ዝብል እምነት ኣሎና፡ እቲ ዘድሊ ኣብ-ርእሰ ተኣማምነትን ኤርትራዊ ሓይሊ ኮንካ ረብሓ ሃገርካን ህዝብኻን ቀዳምነት ሰራዊት ብሲኒትን ውህደትን ዝተዛመደን ሙዑሩይ ምሕዝነት ጉርብትና ብ-ዓለምለኽ ሕጊ ዝቐየድ ክኸዉን ክትገብር ሓያልን ዉዳቡን ደምበ ፍትሒ ከም ዘድሊ ዝስሕቶ ዘሎ ኣይመስለናን።

ስለዚ ነዚ ናይ ለውጢ ሓይሊ ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ከዓብን ከዓኩኸን ምግባር ክጸዓር ይግባእ ።

ብወገን ሃገራዊ ኤርትራዊ ግምባር ክኣ፡ነቶም ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዘሎ ህዝብና ብቐረባ ክራኸቦም ብምኸኣል፡ ነቶም ብዘይ ድልየቶም ሰራዊት ስርዓተ ኢሳያስ ኮይኖም ዘለዉ ዜጋታትና ሰሉኸካ ብምእታው ዘድሊ ሉዑል ዘመተ ብምክያድ ኣብ ጎድኒ ህዝቦም ክኾኑ እናጸዓርካ ቃልሰኻ ንቐድሚት ምስጓም ከድሊ እዩ። ብዉሒድ ዋጋን ተሳተፍነት ህዝቢ ኤርትራ ለውጢ ከምዘጸእ ከም ዝካኣል ዝተገንዘቡ ዝተቐረቡን ኮይኖም ይሰማዓና።

እቲ ዝገርመካ ብዛዕባ እዚ ዝተዋህበ ጋዜጣዊ መግለጺ ብ-ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ማእከል ኮይኑ፡ ንቃልሰና ከማእከልን ሓቢርካ ንምቅላስ ይጠቅምን ብምባል ኣብ ክንዲ ምዝታይን ተበግሶታት ብምውሳድ ሙዑሩይን ውሁዱን፣ ኩሉ ደምበ ፍትሒ ግቡኡ ዘበርከተሉ ምዝታይ እዩ ዘድሊን ዝግባእን ዝነበረ፣ ኮይኑ ግን ሱቕ ወይ ተጸባይይን ጠርጠራ ዝመልኦ ባህሪ ክትሪኢ ከለኻ እንታይ እዩ ወራዳና ኢልካ እሂም !!! ዝብል ምስትንታን ትጥሕል ። ኮይኑ ግን ነዚ ተበግሶ ዝወሰዱ ሓርበኛታ ኤርትራውያን ኪኢላታ፡ሰብ ግርማ፣መስተዋዕልትቲ፣ ሙሁራት ኣካላት፣ ሰብ ሞያ ካብ ኩሉ ክፋል ሕብረተሰብና፡ዓበይቲ ዓዲ፣ ኣንስታይ ጸታን መንእሰያት ብዝያዳ፣ እዞም ሓድሽ ትውልዲ ዝበዝሕዎ፣ ን-ኤርትራዊ ሓይሊ ንምቕም ቁሩባትን ሙሉእ ድልየት ዘለዎም ሽማግለ(ጉዞፍ ሓይሊ ዕማም) ክህልዉ ወይ ክቆሙ ንጽውዕ።

ነዚ እንርእዩ ዘሎና ኣህጉራዊ ሸበድበድን ፍታሕ ንምርካብ ጸዕርታት፡ ተሳተፍቲ ክንኸዉን ምእንቲ ነቲ ብግብሪ ክዋሳእ ነቐለ ዝብል ዘሎ ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ማእከል ዝገበረ ኤርትራዊ ሓይሊ ብብቐዓቱን ኢንተሊጅንስያ ፖለቲካዊ ብልሓቱ ሉሉይን ናይ ዘተ ስትራተጂኡ ሉዑል ዝኾነን፡ ረብሓ ሃገርን ህዝብን ቀዳምነት ዝሰርዕ ዩዲሊ ኣሎ። እንተ ደኣ ብድልየትን ተዋፋይነትን ክሰራሕ ተኻዲሉ ነዚ ዓይነት ምድላዎት ብቐዓትን ክእለት ከም ዘሎ ዝስሓት ኣይኮነን። ስለዚ ሕጂ እዩ ንህዝብኻ ማእከል ምግባርን ንረብሒ ክትሰርሕ ቁሩብ ምዃን ዘድሊ።

ከምዚ ዝበለ ምቕርራብን ስጉምትታት፡ ደምበ ፍትሒ ኣብ ስራሕ ምስ ዝጽመድ፣ እቲ ዝድለ ፍትሓዉን ዲሞክራሲያዉን ምስግጋርን ግዝኣተ-ሕግን ክትርጎም ይኸእል። ነዚ ድልየትን ምሕጽንታን ናይ ዝበዝሑ ዜጋታትና ምዃኑ ኣይንጣራጠርን ።ኣብ መደምደምታ ካብዞም ናይ 21 ክፍለ ዘመን ዋና ኣጽናዕን ፈላጥን ዝኮነ ጆቫኒ ሳርቶሪ(Giovani Sartori) ከም ዝበሎ፡ **ቡዙሒነት (Pluralism)**፡

1. ብዙሒነት፡ ከም ሓደ ክብ ዝበለ ዋጋ ዝዋሃብ ተርድኦ ወይ ግንዛብ ዘለዎ ጌርካ ክውሰድ ዘለዎ እዩ።
2. ብዙሒነት ፡ ከም ሓቅነቱ ተዋሳእነቱን ኣብ “ተጸዋዋርነት” ዝተሞርኮሰን ን-ደግማትነትን ዘይ-ቁኑዕ ጹጉዕነት ዝነጽግ ክኸዉን ኣለዎ።
3. ብዙሒነት ኣብ ሞንጎ እምነታትን (ሃይማኖታት) መንግስትን ዝተፋላለዩ፣ ትካላት ወይ ድርጅታት ስለ ዝኾና፡ ናጻን ዝተፋላለዩ ስራሕ ስለ ዝውንናን፣ ብምክብባር ሰስርሖን ከካይዳን ኣብ ነንሕድሕደን ምትእትታው ዘይብለንን ፡ እተን መንፈሳዊ ዝምህራ እምነታት፡ ኣብቲ ናይ ዓለማዊ ወይ በርገሳዊ ማሕበራዊ ስርዓታዊ ኣጋባብ ፡ ኢደን ከእትዎ ወይ ጽልዎ/ድሪቪት ከምዘይብለን ከምኡ እቲ ዓለማዊ ስርዓት (መንግስቲ) ብወገኑ ናጻነት እምነታት(ሃይማኖታት) ምሕላውን ምትእትታው

ዘይግበር፡ ክሊቲኦም ትካላት ወይ ድርጅታት ናጽነትን ዝተሓላለዩን ብሲኒትን ውህደትን ማሕበረሰብ ዝዓለመ ኣጋባብ ዝኸተላን ኣብ ረብሓ ህዝብን ዝተደረኸ ክኸዉን ይግባእ።

ብዝካኣል መጠን ማሕበራዊ ዕብዩትን፡ ድንቁርና ንምጥፋእ ዝዓለመ ሞራላዊ ስነ-ምግባር ዝሰረተ፡ መስርሕ ዝኸተላ፡ ግዝኣተ-ሕጊ ክኣ ደልዲሉን ብጉቡእ ኣጋባብ ክካናወን ዝጽዕራ ምስ ዝኾና፡ ኣብ ሲኒት ዝተሞርኮሶ ሕብረተሰብ ክህልወን ይካኣል ክብል ኣስፊሑ ይምህር ሳርቶሪ።

ስለዚ ብዙሕነትና ክራጋገጽ ህላውነትናን ህላውነት ሃገርና ክራጋገጽ፡ኣድነት ህዝብና ክሕሎን ህዝባዊ ቃልሲ ከነካይድን ምስ እቶም ንሃገር ንምድሃን ኣገልገልቲ ህዝቢ ክንከዉን ኢሎም ነቚሎም ዘለዉ ሃገራዊ ግንባር ኤርትራ ሙሉእ ደገፍን፡ ዘድሊ ሓገዝን ምትሕብባር ስራሕን ክንገብ ደጊምና ንጽውዕ ።

ሕጂ እዋኑ እዩ እናበልና፡ ደጊምና ንሕሰብ ነስተውዕል ንባራብር ንማራመር

ኣዳለውቲ ፍትዊ ክፍለ ምስ ብዙ ቡቱኞሊ